

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Soudní knihovny v České republice

Autor práce: Kateřina Mizlerová

Vedoucí práce: Mgr. Ondřej Korhoň

Oponent práce: Mgr. Kateřina Krčálová Konečná

Aspekt kv. práce	Možné bodové hodnocení
metodologie a věcné zpracování tématu	20 bodů
přínos	10 bodů
citování, korektnost citování, využití inf. zdrojů	18 bodů
slohové zpracování	10 bodů
gramatika textu	5 bodů
CELKEM	63 bodů

Autorka si v úvodu práce stanovila cíl charakterizovat současný stav soudních knihoven, zjistit jak a kým jsou tyto knihovny spravovány, jaký je jejich fond, kdo má tyto knihovny na starosti a jaké služby pro soudce zajišťují. Soudní knihovny srovnává s akademickou knihovnou. Cíl se jí podařilo naplnit dle mého názoru pouze zčásti.

Autorka nezdůvodnila, na základě čeho si vybrala konkrétní knihovny. Uvádí, že srovnání soudních knihoven s akademickou knihovnou je zajímavé, nicméně nenaznačuje, čím. Zde se přímo nabízí prostor pro stanovení alespoň základního předpokladu, očekávání, které by bylo možné v závěru vyvrátit či potvrdit.

Části práce, které popisují soudnictví, soustavu soudů či kompetence soudů, obsahují několik nepřesností a nedostatků a místy působí neuspořádaně. Na str. 12 autorka uvádí, že „Soudnictví nevytváří závazné právní normy, ale uplatňuje již existující právní normy a dle potřeby je dotváří (konkretizuje).“ Soudy při své rozhodovací činnosti aplikují právní normy na konkrétní případy a provádějí jejich autoritativní výklad, jediný závazný výklad práva České republiky. Soudy v žádném případě normy nedotváří. Na str. 12 dále autorka zmiňuje soudní případy občanského soudního řízení, jejich dělení, strany řízení apod. Bylo by ovšem vhodné vedle toho zmínit i stejně důležité případy trestního řízení, takto text působí poměrně nevyváženě. Na str. 17 by měla být lépe vysvětlena činnost okresních soudů. Pokud není zákonem stanoveno jinak, okresní soud může v občanském soudním řízení projednat na návrh (označovaný jako žaloba) věc související se soukromým právem, o níž rozhodl správní orgán. O opravných prostředcích proti správním rozhodnutím okresní soudy zpravidla nerozhodují. Na str. 15 se autorka věnuje vysvětlení ústavního soudnictví. Uvádí, že ústavní soudnictví „provádí kontrolu ústavnosti právních předpisů“. Což je samozřejmě pravda, nicméně největší agendu Ústavního soudu (ÚS) představují ústavní stížnosti fyzických či právnických osob proti pravomocnému zásahu orgánů veřejné správy do jejich základních práv a svobod. Na str. 20

autorka uvádí, že ÚS rozhoduje o porušení ústavně zaručených práv a svobod, ke kterému došlo v civilním řízení, což je v pořádku. ÚS ale velmi často řeší i stížnosti související s trestním řízením, např. stížnost na postup orgánů činných v trestním řízení a na porušení práva na účinné vyšetřování. V části věnované kompetencím Nejvyššího soudu (NS) (str. 27) autorka opomenula uvést, že NS jako jediný v soustavě českých soudů rozhoduje o mimořádných opravných prostředcích – o dovoláních.

Velmi vydařená je kapitola o historii soudnictví a části popisující historii soudů. Tyto části obsahují zajímavé informace a jsou čtivé.

Pasáže věnované samotným soudním knihovnám působí příliš stručně a popisně. Bylo by dobré více charakterizovat skupinu uživatelů knihoven. Důraz je kladen na soudce (viz stanovený cíl v úvodu práce). Navíc by bylo dobré dávat počty soudců jako uživatelů knihoven více do souvislosti s jejich asistenty, protože většina soudců jich má několik (např. u ÚS jsou to 3-4 asistenti na jednoho soudce). Z tohoto pohledu může mít například knihovna NS poměrně dost uživatelů, stejně tak knihovna ÚS nebude jen knihovnou pro patnáct soudců. Pokud jde o informace o knihovnách, chybí mi především údaje o tom, zda knihovny zpracovávají časopisecké články nebo nějaké speciální dokumenty, zda poskytují specifické služby kromě výpůjčních a reprografických, zda si pracovnice, které nemají knihovnické vzdělávání, toto vzdělání nějak doplňují, v podkapitolách věnovaných knihovnímu fondu v některých případech postrádám informace o zastoupených právních odvětvích, stejně tak by bylo vhodné více osvětlit činnost knihovnických rad. Jestliže autorka jednotlivé knihovny (s výjimkou jedné) osobně navštívila, mohla do textů o knihovnách vložit více osobních postřehů a inence. Zajímavé je, že Knihovna Rozhodčího soudu při HK a AK jako jediná z uvedených poskytuje absenční výpůjčky externím uživatelům, autorka ovšem blíže nespecifikuje, jak tento proces v knihovně probíhá. Za výrazný nedostatek považuji tvrzení na str. 54 „Oproti jiným druhům knihoven mají soudní knihovny také významnou funkci archivační, kterou vykonávají uchováváním soudních rozhodnutí.“ Minimálně knihovna ÚS, NS a Nejvyššího správního soudu rozhodnutí neuchovávají. Soudní spisy jsou uchovávány v archivech a spisovnách, nahlížet do nich lze zpravidla pouze v soudních kancelářích za přesně stanovených podmínek.

Co se týče srovnání s Knihovnou Právnické fakulty UK, bylo by vhodné zmínit, zda se soudními knihovnami spolupracuje, pokud ano, jakým způsobem, pokud ne, zamyslet se nad tím, zda by bylo možné nějakou spolupráci navázat (řada soudců a asistentů působí i v akademické oblasti, studenti právnických fakult zase absolvují stáže na soudech). Nicméně závěrečná část, která obsahuje srovnání a shrnutí poznatků, je napsána srozumitelně a přehledně.

Ke slohovému zpracování práce nemám větší výhrady. Text je poměrně čtivý a až na některé pasáže o soudnictví a soudech přehledný a srozumitelný. Také gramatika je celkem v pořádku. Na několika místech je chybná interpunkce a několik překlepů, ale to jsou skutečně jen drobnosti. K použité literatuře a citacím nemám větší výhrady. Na několika místech je patrné, že autorka vycházela z knihy A. Winterové Civilní právo procesní, protože se soustředí na údaje související pouze s civilním právem a soudnictvím.

Podněty pro obhajobu:

1. Knihovna ÚS a Knihovna NS mají stejný knihovní systém, propojené online katalogy – spolupracují spolu tyto knihovny více, např. koordinují akvizici, sdílejí databázi čtenářů apod.?
2. Jak Knihovna Rozhodčího soudu při HK a AK řeší absenční výpůjčky pro externí uživatele?
3. V několika případech je součástí knihovny zasedací místnost, salónek, knihovna je v zasedací místnosti – omezuje to nějak provoz těchto knihoven?